

Yrityskaupan hyväksyminen: One Equity Partners / Fortaco Group Oy

Kilpailu- ja kuluttajavirastolle ("KKV" tai "virasto") on 26.7.2022 ilmoitettu järjestely, jossa OEP Finnish Bidco Oy ("ilmoittaja") hankkii määräysvallan Fortaco Group Oy:ssä (yhdessä yritysryhmäänsä kuuluvien yritysten kanssa "Fortaco").

1 Yrityskaupan osapuolet

OEP Finnish Bidco Oy kuuluu yritysryhmään, jossa viimesijaisessa määräysvallassa oleva elinkeinonharjoittaja rahastoinen käyttää liiketoiminnassaan nimeä **One Equity Partners** ("OEP"). OEP on keskisuuriin yrityksiin sijoittava pääomasijoittaja, joka on pääosin keskittynyt sijoittamaan teollisuus-, terveydenhuolto- ja teknologiayrityksiin Pohjois-Amerikassa ja Euroopassa. OEP:n päätoimistot sijaitsevat New Yorkissa, Chicagossa ja Frankfurtissa ja sen sijoitusportfolion arvo on noin 8,5 miljardia euroa.

Fortaco on suomalainen yksityinen konepajateollisuuden sopimusvalmistaja, joka valmistaa ja myy teräskomponentteja sekä ajoneuvojen ja työkonoiden ohjaamoita konepajateollisuudelle. Se tarjoaa tuotteille täyden elinkaaren palveluja, joihin kuuluvat ohjaamojen ja teräskomponenttien suunnittelu, valmistaminen ja kokoaminen. Fortacon valmistamia komponentteja käytetään useilla eri teollisuuden aloilla. Fortacon tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa, Virossa, Puolassa, Slovakiassa, Unkarissa ja Serbiassa.

2 Ilmoittajien näkemys relevanteista markkinoista

Ilmoittajan mukaan osapuolten välillä ei ole horisontaalisia päällekkäisyyksiä tai merkityksellisiä vertikaalisia yhteyksiä. OEP:n portfolioyhtiöistä USCO SpA ("USCO") toimii laajasti tarkastellen konepajateollisuuden alalla Suomessa ja ETAssa, mutta sen toiminta ei ole horisontaalisesti päällekkäistä Fortacon kanssa.¹ Fortacon ja USCO:n välillä on ainoastaan vähäinen potentiaalinen vertikaalinen yhteys, sillä Fortaco voisi periaatteessa valmistaa ja toimittaa USCO:lle sen tarvitsemia teräskomponentteja alihankkijana.²

Ilmoittajan mukaan yrityskauppa ei vaikuta haitallisesti kilpailuun millään mahdollisilla markkinoilla, eikä täsmällinen markkinamäärittely ole tarpeen yrityskaupan arvioimiseksi. Ilmoittaja on kuitenkin toimittanut KKV:lle tietoja osapuolten toiminnasta seuraavilla relevanteilla markkinoilla:

- 1) ohjaamojen valmistus ja myynti konepajateollisuudelle,
- 2) teräskomponenttien valmistus ja myynti konepajateollisuudelle ja
- 3) maansiirtokoneiden kulutus- ja varaosien valmistus ja myynti.

¹ USCO toimittaa maansiirtokoneiden kulutus- ja varaosia kansainvälisille markkinoille. Se valmistaa ja jakelee erilaisia telaketjulaitteistoja, maankäsittelyvälineitä ja varaosia maansiirtokoneisiin.

² Ilmoittajan mukaan Fortacon tuoteportfolioon ei kuitenkaan tällä hetkellä kuulu samoja tuotteita kuin mitä USCO valmistaa eikä Fortacolla ja USCO:lla ole ollut asiakas- tai muuta toimitussuhdetta viimeisen kolmen vuoden aikana.

Ilmoittajan mukaan relevantit maantieteelliset markkinat ovat vähintään ETAn laajuiset kaikilla yllä mainituilla markkinoilla, mutta se on täydellisyyden vuoksi toimittanut markkinatiedot erikseen myös Suomen osalta.³

KKV on tarkastellut yrityskaupan kilpailuvaikutuksia ilmoittajan esittämän mukaisesti. Markkinamäärittely on kuitenkin voitu jättää avoimeksi, koska jäljempänä ilmenevin perustein yrityskaupan ei ole katsottu estävän kilpailua olennaisesti Suomen markkinoilla tai niiden oleellisella osalla.

Ohjaamojen valmistus ja myynti konepajateollisuudelle

Ilmoittajan mukaan ohjaamojen valmistamisessa ja myynnissä konepajateollisuudelle on kysymys ajoneuvojen ja työvälineiden (esimerkiksi kaivosten lastauskoneet, kurottajakoneet, trukit ja nosturit) ohjaamojen toimittamisesta näitä ajoneuvoja ja työvälineitä valmistaville konepajoille. Ohjaamojen valmistamisen työvaiheisiin sisältyy muun muassa tekninen ja muu suunnittelu, konseptin luominen, testaaminen ja mallin valmistaminen.

Ilmoittajan arvion mukaan markkinan koko ohjaamojen valmistuksessa ja myynnissä konepajateollisuudelle Suomessa vuonna 2021 oli 160 miljoonaa euroa, josta Fortacon markkinaosuus oli noin [20–30]⁴ %.⁵ Fortacon merkittävimmät kilpailijat kyseisellä markkinalla Suomessa olivat ilmoittajan mukaan MSK Group Oy, Sekura Cabins A/S, NT Cab Oy, Oy Lai-mu Ab ja Stera Technologies Oy.

Teräskomponenttien valmistus ja myynti konepajateollisuudelle

Ilmoittajan mukaan teräskomponenttien valmistus ja myynti konepajateollisuudelle kattaa esimerkiksi ajoneuvopuomien, mastojen, ohjausakseiden, generaattorirunkojen, moottorirunkojen ja öljypohjien valmistuksen ja myynnin. Konepajateollisuuteen valmistettavat komponentit voidaan erottaa raskasteollisuuden aloille valmistettavista teräskomponenteista. Konepajateollisuudelle valmistettavien teräskomponenttien valmistaminen käsittää seuraavat vaiheet: esivalmistus, hitsaus, maalaus, koneistus sekä osa- ja loppukoonpano. Useimmat teräskomponentteja konepajateollisuudelle valmistavista yhtiöistä toimivat kaikissa valmistusvaiheissa tai suurimmassa osassa niitä. Kokoonpanopalveluja tarjoavat yleensä samat markkinatoimijat kuin teräskomponenttien valmistuksessakin, ja palveluja tarjotaan samoille asiakkaille.

Ilmoittaja katsoo, että ohjaamojen ja teräskomponenttien valmistus voidaan erottaa toisistaan, sillä niiden valmistusprosessit eroavat toisistaan ja ne edellyttävät erilaisia tuotantovälineistöjä. Lisäksi ohjaamojen valmistuksessa toimivat pääasiassa eri yritykset kuin teräskomponenttien valmistuksessa.

³ Ilmoittajan mukaan markkinoilla käydään merkittävästi rajat ylittävää kauppaa koko ETAn alueella eikä tuotteiden toimittamiselle ETAn sisällä ole esteitä. Lisäksi osapuolten asiakkaat ovat kansainvälisiä yrityksiä, jotka toimivat laajasti ETAn alueella.

⁴ Hakasulkeisiin merkityissä kohdissa tarkka tieto on poistettu liikesalaisuutena.

⁵ Tiedot perustuvat konsulttiyritys Oliver Wymanin Fortacolle laatimaan analyysiin sekä Fortacon arvioihin.

Ilmoittajan arvion mukaan markkinan koko teräskomponenttien valmistuksessa ja myynnissä konepajateollisuudelle Suomessa vuonna 2021 oli 530 miljoonaa euroa, josta Fortacon markkinaosuus oli noin [10–20] %.⁶ Fortacon tärkeimmät kilpailijat kyseisellä markkinalla Suomessa olivat ilmoittajan mukaan Toijala Works Oy, Konepaja Häkkinen Oy, Riikonen Group Oy, Transtech Oy ja Lehtosen Konepaja Oy.

Maansiirtokoneiden kulutus- ja varaosien valmistus ja myynti

Ilmoittajan mukaan maansiirtokoneiden kulutus- ja varaosien valmistuksessa ja myynnissä on kysymys maansiirtokoneissa käytettävien kuluvien osien ja varaosien toimittamisesta näiden koneiden omistajille ja käyttäjille. Kuluviin eli kulutusosiin sisältyvät muun muassa telat, hammasrattaat ja koneiden alustan muut osat sekä kauhat, kourat ja niiden osat.

Ilmoittajan arvion mukaan maansiirtokoneiden kulutus- ja varaosien valmistuksen ja myynnin markkinan koko Suomessa vuonna 2021 oli 100 miljoonaa euroa, josta OEP:n portfolioyhtiö USCO:n markkinaosuus oli noin [10–20] %.⁷ USCO:n tärkeimmät kilpailijat kyseisellä markkinalla Suomessa olivat ilmoittajan mukaan Caterpillar Inc., Komatsu Ltd., Berco S.p.A., Italtractor ITM SpA ja Hitachi, Ltd.

3 Yrityskaupan kilpailuvaikutukset

Ilmoittaja katsoo, että yrityskauppa ei olennaisesti estä tehokasta kilpailua Suomen markkinoilla tai niiden olennaisella osalla. Ilmoittajan mukaan yrityskauppa ei vaikuta haitallisesti kilpailuun millään mahdollisilla markkinoilla, sillä osapuolilla ei ole päällekkäistä toimintaa tai merkityksellisiä vertikaalisia suhteita eikä yrityskauppa siten muuta kilpailutilannetta markkinoilla. Fortacon ja OEP:n portfolioyhtiö USCO:n välinen vertikaalinen suhde on teoreettinen, ja kummankin osapuolen tämän hypoteettisen vertikaalisen suhteen kannalta relevantti markkinaosuus on alhainen. Vaikka kyseistä vertikaalista yhteyttä arvioitaisiin tarkemmin, kummallakaan osapuolella ei ilmoittajan mukaan ole markkinavoimaa eikä kykyä tai kannustinta sulkea markkinoita tuotantoketjun alku- tai loppupäässä.

KKV:n arvion mukaan yrityskauppa ei kilpailulain 25 §:ssä tarkoitetulla tavalla olennaisesti estä tehokasta kilpailua Suomen markkinoilla tai niiden oleellisella osalla. Viraston markkinakuulemisessa ei myöskään ilmennyt, että yrityskaupalla olisi haitallisia kilpailuvaikutuksia. Eräs Fortacon asiakas ilmaisi huolensa yritysjärjestelyn mahdollisista pidemmän aikavälin negatiivista vaikutuksista, sillä yrityskaupat johtavat usein myyntihintojen nousuun ja vaihtoehtoisten toimitusten järjestäminen vaatii asiakkailta ylimääräisiä toimenpiteitä ja sitoo resursseja. Viraston arvioinnissa on kuitenkin keskeistä tarkastella sitä, miten käsiteltävänä oleva yrityskauppa muuttaa markkinoiden rakennetta, eikä kyseinen asiakas myöskään olettanut yritysjärjestelyllä olevan välittömiä vaikutuksia tarkasteltavien markkinoiden kilpailutilanteeseen.

⁶ Tiedot perustuvat konsulttiyritys Oliver Wymanin Fortacolle laatimaan analyysiin sekä Fortacon arvioihin.

⁷ Tiedot perustuvat USCO:n arvioihin ja markkinatuntemukseen.

4 Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto hyväksyy yrityskaupan, jossa OEP Finnish Bidco Oy hankkii määräysvallan Fortaco Group Oy:ssä.

5 Sovelletut säännökset

Kilpailulaki (948/2011) 21, 22, 24, 25 ja 26 §.

6 Muutoksenhaku

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 49 a §:n mukaan siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

7 Lisätiedot

Lisätietoja päätöksestä antaa ekonomisti Mikko Mononen, puhelin 029 505 3089, sähköposti etunimi.sukunimi@kkv.fi.

Ylijohtaja

Timo Mattila

Ekonomisti

Mikko Mononen